

N:o 59.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 5 juli 1887.
 — — — — Andra Kammaren den 5 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i fråga om utsträckning af tiden för anmälan om inlösen af skattefrälseräntor och af kronotionde, som innehafves under enskild eganderätt.

(Statsutskottets utlåtande n:o 43.)

Till Konungen.

Sedan Riksdagen jemlikt skrifvelse den 12 maj 1885 bifallit Eders Kongl. Maj:ts den 20 februari samma år aflåtna proposition angående inlösen af skattefrälseräntor, kronotionde, som innehafves under enskild eganderätt, samt arbets- eller hofveriskyldighet till skattesåld kronoegendom, har Eders Kongl. Maj:t den 11 september samma år utfärdat förordning i ämnet. I denna förordning stadgas, bland annat, att vederbörande egare till förenämnda räntor, tionde eller rätt till arbete eller hofveri, hvilka ville begagna sig af den bestämda inlösen, skulle inom ett år från den dag, författningen utfärdades, derom göra anmälan hos kammarkollegium eller Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande.

Inom Riksdagen hafva nu förslag blifvit väckta om utsträckning af den sålunda bestämda tiden för anmälan om skattefrälseräntors och kronotiondes inlösen af statsverket, och såsom skäl har hufvudsakligen anförts, *dels* att det visat sig, att åtskilliga egare till dylika räntor, hvilka önskat få desamma af statsverket inlösta, af olika orsaker varit förhindrade att inom den föreskrifna tiden inkomma med veder-

börlig anmälan i ämnet, *dels* att i ett uppgifvet fall å utländsk ort boende personer, hvilka tillsammans egde skattefrälseräntor från omkring tjugu fräsehemman inom Halland, så sent erhållit underrättelse om den medgifna rätten till räntornas inlösen, att de icke hunnit inom den bestämda tiden vidtaga de för sådant ändamål erforderliga åtgärder, *och dels*, att endast ett ringa antal anmälningar angående inlösen af kronotionde inom den i förordningen bestämda tiden inkommit, sannolikt i följd af förbiseende angående förordningens föreskrifter; och hade i alla dessa fall de skattskyldige ränte- och tiondegifvarne icke kunnat komma i åtnjutande af den lindring i utskylder, som varit afsedd att beredas dem genom den beslutade inlösen till staten af skattefrälseräntor och i enskild ego befintlig kronotionde.

Af den vid Eders Kongl. Maj:ts till innevarande Riksdag aflåtna statsverksproposition fogade finansplan inhemtas, bland annat, att inom den i ofvanberörda förordning föreskrifna tid för inlösen af skattefrälseräntor m. m. inkommit saluanbud till en beräknad sammanlagd lösesumma af 2,884,232 kronor 75 öre; och enligt en Riksdagen meddelad uppgift hade till inlösen af skattefrälseräntor m. m. intill den 8 nästlidne juni från statskontoret utanordnats ett belopp af 1,067,390 kronor. Då i den framställning, som låg till grund för 1885 års Riksdags beslut i detta ämne, förutsattes, att statens utgift för de ifrågavarande utskyldernas inlösen skulle komma att uppgå till närmare 4,000,000 kronor, torde häraf framgå, att en stor del af skattefrälseräntornas och kronotiondens egare icke inom den utsatta tiden inkommit med anmälningar om räntornas och tiondens inlösen.

Vid behandlingen under 1885 års riksdag af frågan om inlösen af skattefrälseräntor, kronotionde och arbetsskyldigheter framhölls, att man i första rummet borde söka att medelst *frivilliga* aftal med ränte- och tiondeegarne till staten återförvärfva berörda utskylder, och att man, endast i den mån sådant visade sig icke kunna ske, borde tillgripa andra utvägar.

Enligt hvad inom Riksdagen framhållits, lära utsigter förefinnas, att åtskilliga ränte- och tiondeegare, hvilka af olika anledningar icke inom den förelagda tiden vidtagit de i nämnda förordning föreskrifna åtgärder för skattefrälseräntornas och kronotiondens inlösen, skulle inkomma med vederbörlig anmälan till sådan inlösen, derest ytterligare tid dertill dem medgäfves; och då sålunda tillfälle fortfarande torde kunna beredas för staten att på frivillighetens väg förvärfva många i enskildes händer ännu befintliga rättigheter af ifrågavarande slag, har Riksdagen ansett en utsträckning i tiden för förenämnda anmälan vara af förhållandena påkallad.

Men då å andra sidan det måste vara önskvärdt att ifrågavarande angelägenheter må blifva så snart som möjligt ordnade, har Riksdagen föreställt sig, att det ytterligare rådrum, som synes böra medgifvas för anmälan om skattefrälseräntors och kronotiondes inlösen, icke bör göras allt för långt, och af sådan anledning funnit den förlängda tid, inom hvilken sådan anmälan må kunna ske, icke böra utsträckas längre än till utgången af år 1888.

På grund af hvad sålunda förekommit har Riksdagen beslutat,

att den genom kongl. förordningen den 11 september 1885 bestämda inlösen af skattefrälseräntor och af kronotionde, som innehafves under enskild eganderätt, må fortfarande ega rum, derest vederbörande egare, som vill begagna sig af denna inlösen, derom i den ordning, samma författning stadgar, gör anmälan inom utgången af år 1888.

Stockholm den 5 juli 1887.

Med undersåtlig vördnad: